

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2016,
d'**ANDORRA TURISME, SAU**

Març de 2018

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Objecte i abast	4
1.2. Metodologia	4
1.3. Naturalesa jurídica	5
1.4. Marc jurídic	5
1.5. Organització i control intern	6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1. Comptes anuals	7
2.1.1. Immobilitzat.....	11
2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	12
2.1.3. Tresoreria i comptes financers.....	12
2.1.4. Ajustaments per periodificació	12
2.1.5. Patrimoni net.....	13
2.1.6. Deutes a curt termini.....	14
2.1.7. Creditors comercials i altres comptes a pagar	14
2.1.8. Ingressos d'exploració	14
2.1.9. Altres ingressos i despeses no recurrents	15
2.1.10. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials	15
2.1.11. Despeses de personal	15
2.1.12. Despeses de serveis exteriors.....	16
2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament.....	17
2.3. Altres aspectes a destacar	18
2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals.....	19
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	23
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	23
5. CONCLUSIONS.....	23
6. AL·LEGACIONS	24
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	24

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques

LSEPF: Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal

PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Andorra Turisme, SAU.

La fiscalització d'Andorra Turisme, SAU forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2016, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2016.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 31 de març de 2017 i consta entre altres, de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, estat de flux d'efectiu, memòria i la liquidació del seu programa d'actuació per l'exercici.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera d'Andorra Turisme, SAU s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers d'Andorra Turisme, SAU expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per Andorra Turisme, SAU en l'exercici 2016, encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització

i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 23 de juny de 2017.

1.3. Naturalesa jurídica

Andorra Turisme, SAU està constituïda sota la forma jurídica de societat anònima. Es tracta d'una societat pública sotmesa a les normes del dret privat, sense perjudici de romandre sotmesa al control financer establert en la LGFP. La Llei de la seva creació és del 20 de setembre de 2007, iniciant la seva activitat l'1 de març de 2008 mitjançant l'assumpció de part de les funcions i serveis abans gestionats pel departament de turisme del Govern d'Andorra.

Per Llei, la participació de l'Estat, a través del Govern, en el capital social d'Andorra Turisme ha de ser sempre com a mínim del 52%. En l'actualitat és del 100%, essent per tant una societat anònima unipersonal.

1.4. Marc jurídic

La normativa que regula l'activitat econòmicofinancera, pressupostària i comptable d'Andorra Turisme, SAU en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei 13/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA.
- Decret del 15-02-2012 pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Decret legislatiu, del 26-02-2014, de publicació del text refós de la 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 2/2016, del 10 de març, del pressupost per a l'exercici del 2016.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'administració de la societat correspon al seu consell d'administració i la direcció executiva li correspon al gerent.

L'entitat no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP ni al control financer previst en l'article 43 dels seus estatuts.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Comptes anuals

Balanç

ACTIU	Exercici 2016	Exercici 2015	PASSIU	Exercici 2016	Exercici 2015
ACTIUS NO CORRENTS	294.374	400.558	PATRIMONI NET	1.220.845	644.151
Immobilitzat intangible	129.081	227.664	Capital	100.000	100.000
Despeses d'establiment	-	-	Capital	100.000	100.000
Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-	Prima d'emissió	-	-
Fons de comerç	-	-	Reserves	38.957	38.957
Altres actius intangibles	129.081	227.664	Reserva legal	-	-
Immobilitzat tangible	157.261	166.061	Reserva de revaloració	-	-
Terrenys i construccions	-	-	Reserves estatutàries	-	-
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material	157.261	156.105	Altres reserves	38.957	38.957
Immobilitzacions materials en curs i bestretes	-	9.956	Instruments de capital propis	-	-
Inversions immobiliàries	-	-	Resultats d'exercicis anteriors	-95.489.423	-79.682.691
Immobilitzat financer	8.032	6.833	Romanent	-	-
Empreses del grup i associades	-	-	Resultats negatius d'exercicis anteriors	-95.489.423	-79.682.691
Instruments de patrimoni	-	-	Altres aportacions de socis	112.346.853	96.084.759
Crèdits i comptes a cobrar	-	-	Resultat de l'exercici	-15.775.542	-15.896.874
Altres	-	-	Dividend a compte	-	-
Altres empreses	8.032	6.833	PASSIUS NO CORRENTS	-	-
Instruments de patrimoni	-	-	Provisions a llarg termini	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	-	-	Deutes a llarg termini	-	-
Altres	8.032	6.833	Obligacions i altres valors negociables	-	-
			Deutes amb entitats de crèdit	-	-
			Altres	-	-
			Deutes amb empreses del grup i associades a ll/t	-	-
			Subvencions	-	-
ACTIUS CORRENTS	4.123.536	4.321.615	PASSIUS CORRENTS	3.197.065	4.078.022
Altres actius no corrents en venda	-	-	Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda	-	-
Existències	-	-	Provisions a curt termini	-	-
Matèries primeres i consumibles	-	-	Deutes a curt termini	61.737	591.550
Productes en curs i fabricació	-	-	Obligacions i altres valors negociables	-	-
Productes acabats i mercaderies	-	-	Deutes amb entitats de crèdit	3.034	497.606
Bestretes a proveïdors	-	-	Derivats financers a curt termini	-	-
Altres	-	-	Altres	58.703	93.944
Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	524.943	3.153.984	Deutes amb empreses del grup i associades a c/t	4.630	1.926
Clients per vendes i prestacions de serveis	116.060	177.637	Creditors comercials i altres comptes a pagar	3.130.698	3.403.829
Crèdits i comptes a cobrar empreses grup i associades	102.125	2.645.171	Proveïdors	693	-
Resta de crèdits i comptes a cobrar	306.758	331.176	Empreses del grup i associades, creditores	-	-
Inversions financeres a curt termini	169	-	Creditors variis	3.130.005	3.403.829
En empreses del grup i associades	-	-	Bestretes de clients	-	-
Resta d'actius financers	169	-	Altres	-	-
Tresoreria	2.879.978	606.292	Ajustaments per periodificació	-	80.717
Ajustaments per periodificació	718.446	561.339			
TOTAL ACTIU	4.417.910	4.722.173	TOTAL PASSIU	4.417.910	4.722.173

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

	Exercici 2016	Exercici 2015
Ingressos d'explotació		
Import net de la xifra de negocis	1.267.488	1.046.020
Variació d'existències de productes acabats i en curs de producció	-	-
Treballs realitzats per l'empresari per al seu immobilitzat	-	-
Altres ingressos d'explotació	186.885	171.010
Total ingressos d'explotació	1.454.373	1.217.030
Despeses d'explotació		
Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials	-13.503.363	-13.487.561
Despeses de personal	-1.097.990	-1.082.252
Sous, salaris i assimilats	-905.491	-881.681
Càrregues socials	-138.527	-127.844
Altres despeses de personal	-53.972	-72.727
Amortització, deteriorament, i resultats per venda o baixa de l'immobilitzat intangible i de l'immobilitzat tangible	-161.464	-150.554
Amortització	-161.464	-150.554
Deteriorament	-	-
Resultats per venda o baixa	-	-
Deteriorament del circulat	-4.118	-3.439
Existències	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	-4.118	-3.439
Altres	-	-
Altres despeses d'explotació	-2.503.985	-2.383.280
Arrendaments i cànons	-201.018	-143.851
Reparacions i conservació	-73.736	-98.358
Serveis professionals independents	-1.428.734	-1.301.447
Subministraments	-28.538	-34.705
Tributs	-4.547	-6.719
Altres serveis exteriors	-767.412	-798.200
Total despeses d'explotació	-17.270.920	-17.107.086
Resultat d'explotació	-15.816.547	-15.890.056
Ingressos i despeses financeres		
Ingressos financers	-	50
De participacions en instruments de patrimoni	-	-
D'altres actius financers	-	50
Despeses financeres	-16.302	-12.211
Per deutes amb parts vinculades	-	-
Altres deutes	-16.302	-12.211
Variació de valor raonable en instruments financers de negociació	-	-509
Diferències de canvi	-50	250
Deteriorament i resultats per venda o baixa d'actius financers	-	-
Deteriorament	-	-
Resultats per venda o baixa	-	-
Resultat financer	-16.352	-12.420
Resultat de les operacions	-15.832.899	-15.902.476
Altres ingressos i despeses no recurrents		
Altres ingressos no recurrents	57.357	5.632
Altres despeses no recurrents	-	-30
Total altres ingressos i despeses no recurrents	57.357	5.602
Resultat abans d'impostos	-15.775.542	-15.896.874
Impost sobre societats	-	-
Resultat de l'exercici	-15.775.542	-15.896.874

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

	Capital	Reserva legal	Altres reserves	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Total patrimoni net
Saldos a 31/12/2014	100.000	-	38.957	-62.783.286	79.874.896	-16.899.405	331.162
Ajustaments per canvis de criteri comptable 2013 i anteriors	-	-	-	-	-	-	-
Saldos a 01/01/2015	100.000	-	38.957	-62.783.286	79.874.896	-16.899.405	331.162
Resultat de l'exercici 2015	-	-	-	-	-	-15.896.874	-15.896.874
Ingressos i despeses reconeguts en patrimoni net	-	-	-	-	16.209.863	-	16.209.863
Distribució del resultat del 2014	-	-	-	-16.899.405	-	16.899.405	-
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	-	-
Distribució del resultat	-	-	-	-16.899.405	-	16.899.405	-
Saldos a 31/12/2015	100.000	-	38.957	-79.682.691	96.084.759	-15.896.874	644.151
Ajustaments per canvis de criteri comptable 2015 i anteriors	-	-	-	90.142	-	-	90.142
Saldo ajustat a 01/01/2016	100.000	-	38.957	-79.592.549	96.084.759	-15.896.874	734.293
Resultat de l'exercici 2016	-	-	-	-	-	-15.775.542	-15.775.542
Ingressos i despeses reconeguts en patrimoni net	-	-	-	-	16.262.094	-	16.262.094
Distribució del resultat del 2015	-	-	-	-15.896.874	-	15.896.874	-
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	-	-
Distribució del resultat	-	-	-	-15.896.874	-	15.896.874	-
Saldos a 31/12/2016	100.000	-	38.957	-95.489.423	112.346.853	-15.775.542	1.220.845

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Estat de flux d'efectiu

	EXERCICI 2016	EXERCICI 2015
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
Resultat de l'exercici	-15.775.542	-15.896.874
Ajustaments del resultat	267.958	162.974
Amortització d'immobilitzat intangible i tangible	161.464	150.554
Correccions valoratives per deteriorament	-	-
Variació de les provisions	-	-
Imputació de subvencions	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat tangible/intangible	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat financer	-	-
Ingressos financers	-	-50
Despeses financeres	16.302	12.211
Diferències de canvi	50	-250
Variació de valor raonable en instruments financers	-	509
Altres ingressos i despeses	90.142	-
Canvis en el capital corrent de:	2.384.405	-866.697
Existències	-	-
Deutors i altres comptes a cobrar	2.634.618	72.205
Altres actius corrents	142.034	-513.722
Creditors i altres comptes a pagar	-276.289	-490.586
Altres passius corrents	-115.958	65.406
Altres actius i passius no corrents	-	-
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	-14.819	-12.670
Pagaments d'interessos	-14.819	-12.211
Cobraments de dividends	-	-
Cobraments d'interessos	-	50
Cobrament (pagaments) per impostos de beneficis	-	-
Altres pagaments (cobrament)	-	-509
Fluxos d'efectiu de les activitats ordinàries	-13.439.727	-16.613.267
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Pagaments per inversions	-55.280	-116.188
Empreses del grup i associades	-	-
Immobilitzat intangible	-4.591	-20.360
Immobilitzat tangible	-49.490	-95.828
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	-1.199	-
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Cobraments per desinversions	-	-
Empreses del grup i associades	-	-
Immobilitzat intangible	-	-
Immobilitzat tangible	-	-
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	-	-
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	-55.280	-116.188
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	16.262.094	16.209.863
Emissions d'instruments de patrimoni	-	-
Amortització d'instruments de patrimoni	-	-
Adquisició d'instruments de patrimoni	-	-
Alienació d'instruments de patrimoni	-	-
Aportacions de socis	16.262.094	16.209.863
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	-493.351	497.940
Emissió:	-493.351	497.940
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	-496.055	497.606
Deutes amb empreses del grup i associades	2.704	334
Altres	-	-
Devolució i amortització de:	-	-
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	-	-
Deutes amb empreses del grup i associades	-	-
Altres	-	-
Pagaments per dividend i remuneracions d'altres instruments de patrimoni	-	-
Dividends	-	-
Remuneracions d'altres instruments de patrimoni	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	15.768.743	16.707.803
EFFECTE DE LES VARIACIONS DE TIPUS DE CANVI	-50	250
AUGMENT/DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS	2.273.686	-21.402
Efectiu o equivalents al inici del període	606.292	627.694
Efectiu o equivalents al final del període	2.879.978	606.292

Nota: El sumatori de l'epígraf de fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació difereix del resultant dels imports que hi figuren. Amb tot, els totals presentats en el quadre són correctes.

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat intangible que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldos a 31/12/2015	Altes	Traspassos	Saldos a 31/12/2016
Cost				
Aplicacions informàtiques	541.671	4.591	-	546.262
Altres aplicacions informàtiques	24.498	-	-	24.498
	566.169	4.591	-	570.760
Amortització acumulada				
Aplicacions informàtiques	-320.215	-99.913	-	-420.128
Altres aplicacions informàtiques	-18.290	-3.261	-	-21.551
	-338.505	-103.174	-	-441.679
Valor net comptable	227.664	-98.583	-	129.081

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Els moviments d'immobilitzat tangible que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldos a 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos a 31/12/2016
Cost					
Instal·lacions tècniques	69.992	-	-	-	69.992
Mobiliari	109.555	18.859	-	-	128.414
Equips per a processos d'informació	243.098	32.235	-	8.353	283.686
Altre immobilitzat tangible	5.211	-	-	-	5.211
Bestretes per immobilitzat intangible	9.957	-	-1.604	-8.353	-
	437.813	51.094	-1.604	-	487.303
Amortització acumulada					
Instal·lacions tècniques	-31.290	-8.674	-	-	-39.964
Mobiliari	-72.957	-11.337	-	-	-84.294
Equips per a processos d'informació	-162.293	-38.279	-	-	-200.572
Altre immobilitzat tangible	-5.212	-	-	-	-5.212
	-271.752	-58.290	-	-	-330.042
Valor net comptable	166.061	-7.196	-1.604	-	157.261

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

El detall de l'immobilitzat financer és el següent:

Descripció	Saldos a 31/12/2016	Saldos a 31/12/2015
Dipòsit lloguer	8.032	6.833
Total	8.032	6.833

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes per cobrar a curt termini es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
Clients per prestació de serveis	116.060	177.637	-61.577
Crèdits i comptes a cobrar empreses grup	102.125	2.645.171	-2.543.046
Administracions públiques deutores	306.758	331.176	-24.418
Clients de dubtós cobrament	15.617	15.617	-
Provisió per insolvència	-15.617	-15.617	-
Total	524.943	3.153.984	-2.629.041

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.3. Tresoreria i comptes financers

El detall dels saldos que componen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
Caixa efectiu	2.128	1.702	426
Bancs i institucions de crèdits	2.655.999	382.145	2.273.854
Altres actius líquids equivalents	221.851	222.445	-594
Total	2.879.978	606.292	2.273.686

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Mancomunació de signatures

D'acord amb la informació analitzada per a la realització d'operacions d'import inferior a 100.000 euros, el gerent de la societat pot operar lliurement, sense ser necessària la signatura d'una altra persona. A partir d'aquesta quantia és necessària també la signatura del president del consell d'administració o qualsevol altre membre del consell d'administració.

Per tant continua sense complir-se el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics i es recomana adoptar procediments de pagament que respectin aquest principi.

2.1.4. Ajustaments per periodificació

El desglossament d'aquest epígraf és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
Despeses anticipades	718.446	561.339	157.107
Total	718.446	561.339	157.107

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.5. Patrimoni net

Els moviments del patrimoni net que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2015	Aplicació del resultat	Ajust. per canvi de criteri comptable	Resultat de l'exercici	Ing. i desp. reconeguts en el PN	Saldo a 31/12/2016
Capital social	100.000	-	-	-	-	100.000
Reserva legal	-	-	-	-	-	-
Altres reserves	38.957	-	-	-	-	38.957
Aportacions de socis o propietaris	96.084.759	-	-	-	16.262.094	112.346.853
Resultats d'exercicis anteriors	-79.682.691	-15.896.874	90.142	-	-	-95.489.423
Resultat de l'exercici 2015	-15.896.874	15.896.874	-	-	-	-
Resultat de l'exercici 2016	-	-	-	-15.775.542	-	-15.775.542
Total	644.151	-	90.142	-15.775.542	16.262.094	1.220.845

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Adaptació dels estatuts a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada

L'entitat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació.

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

La societat rep anualment transferències de Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 17.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2016, *“un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius”*.

Atenent al regulat per la norma anteriorment esmentada, els imports de les transferències no aplicades tenen el caràcter de reintegrables i no poden ser considerats com a resultats o patrimoni net havent de ser registrats com un passiu de conformitat amb el que disposa el punt 1er de la secció 3a del capítol 1er del PGC.

2.1.6. Deutes a curt termini

El detall d'aquest apartat és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	3.034	497.606	-494.572
Administracions Públiques creditors	10.000	50.057	-40.057
CASS creditora	48.703	43.887	4.816
Total	61.737	591.550	-529.813

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les observacions següents:

Contractació d'una pòlissa de crèdit amb infraccions

L'article 12.5 de la LSEPF limita la possibilitat d'endeutament de les societats públiques al 50% dels fons propis de l'entitat.

L'article 5 de la Llei 12/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA limita concertar operacions de crèdit per atendre les seves necessitats de tresoreria sempre que en el seu conjunt no superin el 35% dels ingressos per operacions corrents de l'exercici anterior.

Contràriament al que disposen les normes referides, la societat ha formalitzat una pòlissa de crèdit amb un límit d'un milió d'euros, un termini d'un any i un tipus d'interès d'Euribor a tres mesos més un diferencial del 3%.

2.1.7. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El detall d'aquest apartat és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
Creditors variis	3.130.698	3.403.829	-273.131
Total	3.130.698	3.403.829	-273.131

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.8. Ingressos d'explotació

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo 2016	Saldo 2015	Variació
Import net de la xifra de negoci	1.267.488	1.046.020	221.468
Cirque du Soleil	763.433	565.536	197.897
Ski Andorra	103.659	36.057	67.602
Conveni rebaixes	83.500	122.828	-39.328
ACB	80.785	81.921	-1.136
Col·laboració pla estratègic	80.717	6.283	74.434
Altres	155.394	233.395	-78.001
Altres ingressos d'explotació	186.885	171.010	15.875
Total	1.454.373	1.217.030	237.343

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Debilitat de control intern en la venda de marxandatge

Andorra Turisme, SAU no té establerts procediments eficaços que permetin avaluar la raonabilitat dels ingressos d'activitats accessòries que ha dut a terme, com la venda d'articles de marxandatge. Es recomana adoptar procediments de control que permetin garantir la integritat dels ingressos en relació amb les vendes efectuades i les existències.

2.1.9. Altres ingressos i despeses no recurrents

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall a 31 de desembre de 2016:

Descripció	Saldo 2016	Saldo 2015	Variació
Ingressos excepcionals	57.357	5.632	51.725
Despeses excepcionals	-	-30	30
Total	57.357	5.602	51.755

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.10. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials

El desglossament d'aquest epígraf presenta el següent detall:

Descripció	Saldo 2016	Saldo 2015	Variació
Consum de mercaderies, matèries prim. i altres materials	13.503.363	13.487.561	15.802
Total	13.503.363	13.487.561	15.802

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.11. Despeses de personal

El detall de les despeses de personal és com segueix:

Descripció	Saldo 2016	Saldo 2015	Variació
Sous, salaris i assimilats	905.491	881.681	23.810
Càrregues socials	138.527	127.844	10.683
Altres despeses de personal	53.972	72.727	-18.755
Total	1.097.990	1.082.252	15.738

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.12. Despeses de serveis exteriors

El desglossament de les despeses de serveis exteriors presenta el següent detall:

Descripció	Saldo 2016	Saldo 2015	Variació
Arrendaments i cànon	201.018	143.851	57.167
Reparacions i conservació	73.736	98.358	-24.622
Serveis professionals independents	1.428.734	1.301.447	127.287
Subministraments	28.538	34.705	-6.167
Tributs	4.547	6.719	-2.172
Altres serveis exteriors	767.412	798.200	-30.788
Total	2.503.985	2.383.280	120.705

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament

D'acord amb els requeriments dels seus estatuts Andorra Turisme, SAU presenta una liquidació de pressupost en la que es comparen les previsions inicials aprovades per la llei del pressupost general per a l'exercici fiscalitzat, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat.

Liquidació del programa d'actuacions

Compte	Pressupost inicial	Reconduïts	Transferències de crèdit	Pressupost final	Autoritzat\ Compromès	Liquidat	Pagat
(1) Despeses de personal	1.160.081	-	-	1.160.081	1.098.901	1.098.901	1.016.005
(2) Consum de béns corrents i serveis	16.626.598	89.111	-	16.715.709	16.778.818	16.778.818	13.648.121
(3) Despeses financeres	25.000	-	-	25.000	23.530	23.530	23.530
(6) Inversions reals	39.862	-	-	39.862	64.038	64.038	64.038
Total despeses	17.851.541	89.111	-	17.940.652	17.965.287	17.965.287	14.751.694

Compte	Pressupost inicial	Reconduïts	Moviments de crèdit	Pressupost final	Reconegut	Liquidat	Cobrat
(3) Taxes i altres ingressos	250.000	-	-	250.000	308.365	308.365	308.365
(4) Transferències corrents	16.227.351	-	-	16.227.351	16.227.351	16.227.351	16.227.351
(5) Ingressos patrimonials	1.337.828	-	-	1.337.828	1.512.641	1.512.641	1.512.641
(7) Transferències de capital	36.362	-	-	36.362	34.743	34.743	34.743
(8) Actius financers (Romanent de tresoreria afectat)	-	89.111	-	89.111	89.111	89.111	89.111
Total ingressos	17.851.541	89.111	-	17.940.652	18.083.100	18.083.100	18.083.100
Resultat pressupostari						117.813	

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.3. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a fer menció:

Control pressupostari

La disposició final tercera de la Llei 2/2016, del 10 de març, del pressupost per a l'exercici del 2016, estableix entre altres disposicions, que *“el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes”*.

Per decret de 30 de març de 2016 s'ha establert el programa per a l'exercici 2016 d'acord amb el qual Andorra Turisme, SAU ha quedat subjecte a control pressupostari en les modalitats de control financer i d'oportunitat econòmica. Tot i el regulat en el reglament anterior, no consta que la intervenció general hagi dut a terme els preceptius controls que estableix la LGFP en els articles 38 i 39.

Tampoc ha estat sotmesa a una auditoria de comptes que preveu l'article 43 dels estatuts de la societat.

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2009	Liquidat 2010 (*)	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016
1. Despeses de personal	608.550	-	793.895	975.041	1.056.972	1.105.935	1.082.252	1.098.901
2. Consum de béns corrents i serveis	8.048.976	-	8.800.335	13.183.641	15.533.782	16.957.985	16.310.153	16.778.818
3. Despeses financeres	2.337	-	3.590	-	140	1.565	12.720	23.530
Despeses corrents	8.659.863	-	9.597.820	14.158.682	16.590.894	18.065.485	17.405.125	17.901.249
6. Inversions reals	20.001	-	69.750	501.363	106.896	26.416	116.188	64.038
7. Transferències de capital	-	-	-	902.740	-	-	-	-
Despeses de capital	20.001	-	69.750	1.404.103	106.896	26.416	116.188	64.038
Total despeses	8.679.864	-	9.667.570	15.562.785	16.697.790	18.091.901	17.521.313	17.965.287

(*) Tal i com s'explica en l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat la liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

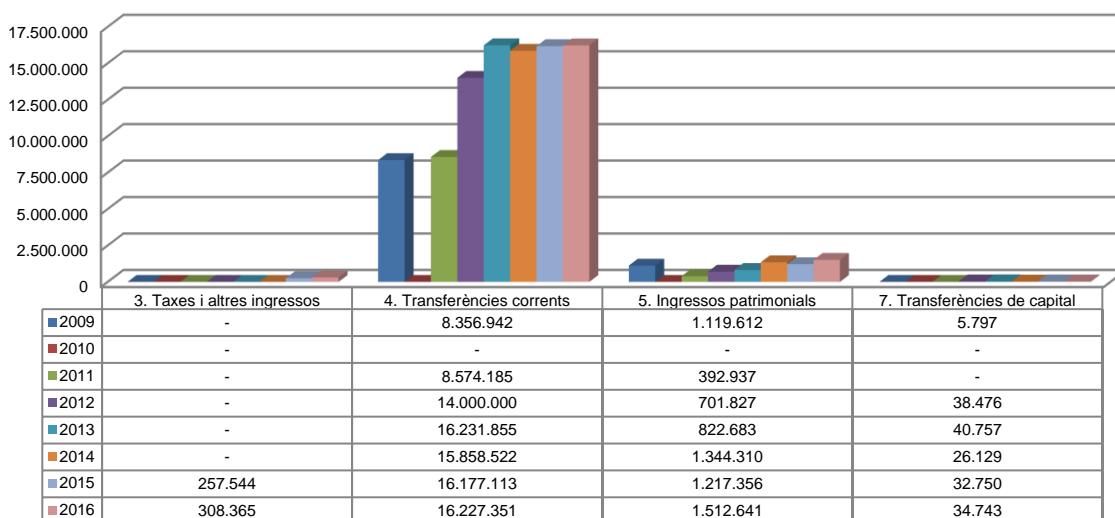
Evolució liquidació del pressupost



Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

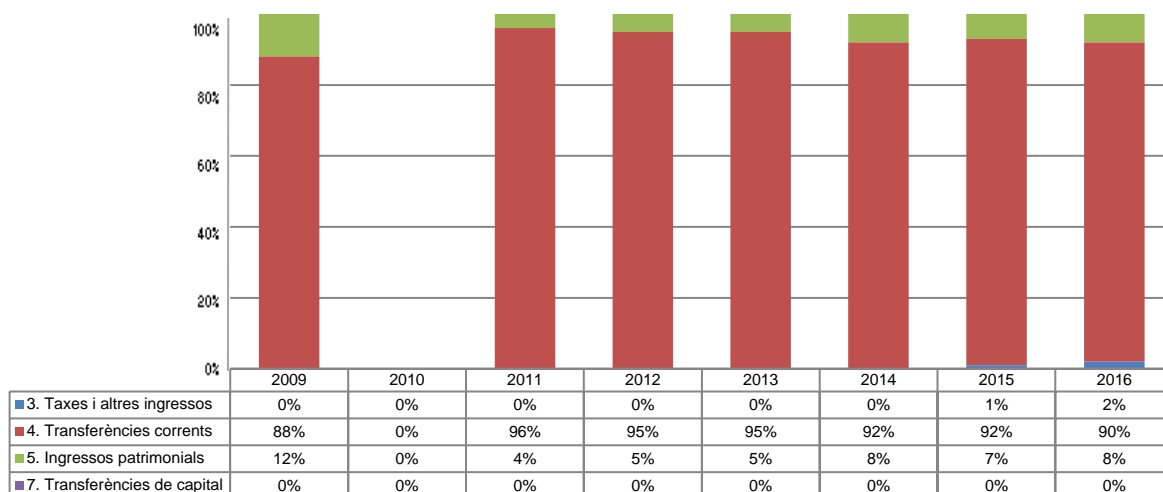
La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos valor absolut



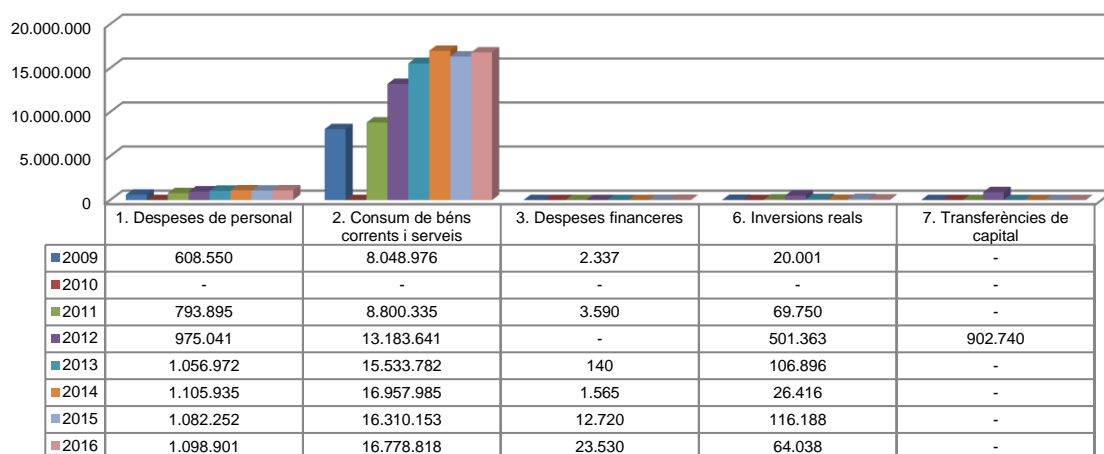
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu



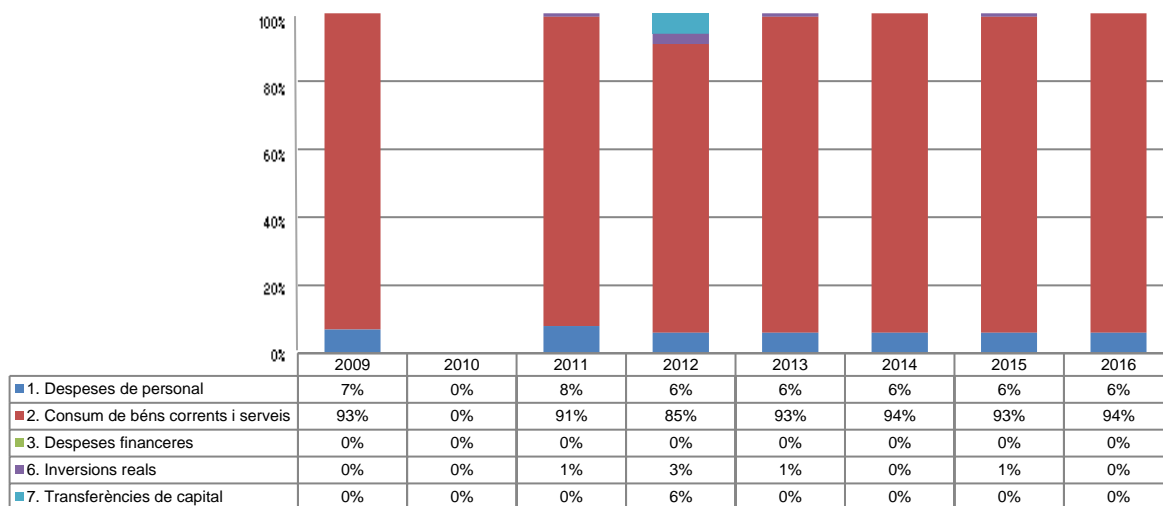
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

Liquidació pressupost despeses valor absolut



Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu



Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

Resultat pressupostari

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2009	2010 (*)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total ingressos liquidats	9.482.351	-	8.967.122	14.740.303	17.095.295	17.228.961	17.684.763	18.083.100
Total despeses liquidades	8.679.864	-	9.667.570	15.562.785	16.697.790	18.091.901	17.521.313	17.965.287
Resultat pressupostari	802.487	-	-700.448	-822.482	397.505	-862.940	163.450	117.813

(*) Tal i com s'explica en l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat la liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Ratis de liquiditat			Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	342.980	774.401	-103.762	243.593	926.471
Rati de liquiditat (El valor hauria fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent Passiu corrent	106,1%	117,2%	97,4%	106,0%	129,0%
Rati de tesoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents Passiu corrent	99,5%	45,5%	15,7%	14,9%	90,1%
Indicadors			Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016
Indicadors de subvencions (% de subvencions sobre els ingressos d'explotació)	=	Altres Ingressos d'explotació Ingressos d'explotació	25,5%	19,1%	11,5%	14,1%	12,8%
Indicador de xifra de negoci (% de la xifra de negoci sobre els ingressos d'explotació)	=	Import net de la xifra de negoci Ingressos d'explotació	74,5%	80,9%	88,5%	85,9%	87,2%
Indicador de consum (% de les despeses de consum de mercaderies, matèries primes i altres materials, respecte al total de les despeses d'explotació)	=	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials Despeses d'explotació	76,5%	76,9%	80,4%	78,8%	78,2%
Ratis de rendibilitat			Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016
Rendibilitat financera (Taxes més elevades indiquen una major rendibilitat del patrimoni propietat dels accionistes)	=	Benefici net Patrimoni net	-1.414,0%	-1.178,6%	-5.103,1%	-2.467,9%	-1.292,2%
Rendibilitat econòmica (Taxes més elevades indiquen una major productivitat de l'actiu)	=	Benefici abans d'impostos Actiu total	-205,9%	-271,8%	-389,7%	-336,6%	-357,1%
Terminis de cobrament i pagament			Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016
Termini de cobrament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a cobrar els seus crèdits i comptes a curt termini)	=	Crèdits i comptes per cobrar a curt termini x 365 Ingressos d'explotació	188	194	139	153	106
Termini de pagament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a pagar als seus creditors)	=	Creditors x 365 Despeses d'explotació	135	96	78	73	66
Ratis d'endeutament			Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016
Rati d'endeutament (Deutes totals de l'entitat respecte al total dels recursos obtinguts)	=	Passiu corrent i no corrent Total patrimoni net i passiu	85,4%	76,9%	92,4%	86,4%	72,4%
Rati de qualitat del deute (Pes dels creditors a llarg termini en el total de creditors)	=	Passiu corrent Passiu corrent i no corrent	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Rati de despeses financeres (Si és superior al 50% ens alerta que les despeses financeres són excessives)	=	Despeses financeres Ingressos d'explotació	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%	1,1%
Ratis de rotació			Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016
Rati de rotació de deutors (Freqüència de recuperació dels comptes per cobrar. Com més rotació de deutors, més beneficis per a l'empresa)	=	Ingressos d'explotació Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	2	2	3	2	3
Rati de rotació de creditors (Freqüència de pagament als creditors)	=	Despeses d'explotació Creditors	3	4	5	5	6

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a l'endeutament

- La societat ha formalitzat una pòlissa de crèdit per import d'un milió d'euros, fet que infringeix l'article 12.5 de la LSEPF i l'article 5 de la Llei 12/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA. (nota 2.1.6)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions, en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat

- D'acord amb l'article 17.1 de la Llei del pressupost, Andorra Turisme, SAU, com a beneficiari de transferències nominatives del Govern, té l'obligació de reintegrar els sobrants d'aquestes subvencions que no s'han destinat a la finalitat que les han motivades. En aplicació d'aquest precepte, el patrimoni net de la societat s'hauria de minorar per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar. (nota 2.1.5)

Altres observacions

- L'entitat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació. (nota 2.1.5)
- L'entitat no ha estat sotmesa a procediments de control financer i d'oportunitat econòmica previstos pels articles 38 i 39 de la LGFP, tot i haver estat inclosa en el programa de control pressupostari establert per decret de 30 de març de 2016. Tampoc ha estat sotmesa a una auditoria de comptes, tal com preveu l'article 43 dels seus estatuts. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la societat Andorra Turisme, SAU a 31 de desembre de 2016, dels resultats de les seves operacions, dels seus fluxos d'efectiu i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, recollits en el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Andorra Turisme, SAU el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.